

Ella Egel is weg

Prentenleesboek

Joke de Jonge
Met illustraties van Juliette de Wit

niño

Ella Egel is weg

Joke de Jonge

ISBN 978 90 8560 347 4

NUR 100

THEMA JN

© 2024 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Boekverzorging: Merel van Dam, uitgeverij SWP

Illustraties: Juliette de Wit

Niño is een imprint van Uitgeverij SWP.

Voor meer informatie: www.ninoboeken.nl

Voor België: www.epo.be

Prentenleesboek en prentenpraatboek

Ella Egel is weg is niet het eerste prentenleesboek, eerder verschenen *Kat Kaat is weg* en *Klaas Konijn is weg*. De opzet van een prentenleesboek is speciaal ontwikkeld voor kinderen die twee dingen tegelijk moeten: in een gloednieuwe taal leren praten én leren lezen. Als jonge nieuwkomer moet je je zo snel mogelijk kunnen redden in de taal van je omgeving, omdat het de sleutel vormt tot meedoen op school en erbuiten. Wanneer er al zoveel móet, is materiaal dat spelenderwijs taalsterker maakt, meer dan welkom. Zonder druk helpt dat om de taalachterstand te verminderen.

- Kleurige beelden vormen de basis, omdat die sneller binnenkomen dan woorden en vrijwel elk kind aanspreken;
- Met losse woorden bij de beelden krijg je hen snel aan de praat en prikkel je hun leeslust;
- Met die leeslust kan meteen iets gedaan worden: doelbewust is de tekst geschreven voor beginnende lezers (sluit aan bij AVI3) in plaats van poëtische taal zoals in de meeste prentenboeken. Na herhaling kunnen kinderen dat snel zélf lezen en het smaakt ook nog eens naar meer.

Dit concept groeide door ervaringen in de praktijk, zowel van het werken met kinderen in een azc als in een nieuwkomersklas. Je kunt het maximale uit een boek halen door er met een klein groepje mee aan de slag te gaan, waarvoor een instructie met suggesties beschikbaar is. Die uitvoerige instructie voor (beginnende) nieuwkomersleerkrachten, voorleesvrijwilligers en anderen die er iets mee willen doen, bevat:

- Leren lezen door nieuwkomers en de rol van prentenboeken.
- Hoe kun je het maximale uit dit boek halen?
- Boekaanraders.
- De praktijk als proeftuin – pilotproject.
- Bronnen voor meer informatie.

- Als toefje op de taart: een speelse suggestie voor de hele klas en een kleurplaat.

Die instructie is digitaal beschikbaar. Je kunt hem bij het extra materiaal van dit boek vinden op ella-egel.swpbook.com. Klik daar op de button 'Extra materiaal' of scan deze QR-code en maak een account aan. Registreer vervolgens dit boek met de memberclub-code voor in het boek. Als je ingelogd blijft kom je steeds bij het extra materiaal uit als je de QR-code scant. Daar vind je ook een kleurplaat, het egelmasker (uit het boek), een memoryspel en de vertalingen.

Hoe werken met een prentenleesboek?

Twintig nieuwkomersleerkrachten werkten actief met *Kat Kaat is weg* en hun ervaringen zijn meegenomen bij het verder ontwikkelen van het concept. Foto's, filmpjes en meer zijn te vinden via: kat-kaat.swpbook.com, via button 'Extra materiaal', of scan de QR-code hiernaast.

Op www.stichtingdejongenieuwkomers.nl is er een Materialenbank waaruit je genoemd extra materiaal ook kunt downloaden.

- Het beste werkt het om te beginnen met het bekijken van de personages en platen en (enkele of alle) losse woorden, en de hele voorleestekst voor een volgende keer te bewaren. Zo is het verhaal te volgen zonder dat er een flinke spanningsboog voor nodig is. Door meerdere keren met het boek aan de slag te gaan, kun je de manier waarop je dat doet op maat uitbreiden en aanpassen. Herhaling is bij veel kinderen favoriet én zorgt ervoor dat iets beter blijft hangen.

- Dat activiteiten eromheen versterkend werken, is in nieuwkomersonderwijs wel bekend, zoals het visualiseren via uitgeknipte personages of het tonen van losse woorden met plaatjes erbij. Daarom is materiaal ontwikkeld dat ingezet kan worden; zoals kleurplaten van het omslag, plaatjes om een memoryspel van te maken, de personages als beschilderde poppetjes. Voor de wat oudere kinderen zijn de prenten in stripvorm gegoten (zónder de afloop te verklappen), zodat zij een zelfbedacht einde kunnen tekenen of schrijven in de eigen taal of het Nederlands. Ook is er een werkboekje *Aan de slag*.
- Het concept richtte zich vooral op 6-plussers, maar al snel bleek het net zo goed uit te pakken voor 9+. Het zijn van nieuwkomer is bepalend, of ze nu 6 of 12 jaar zijn, de taal is net zo nieuw en onbekend. En de verhalen zijn wel voor kinderen geschreven, maar worden niet kinderachtig gevonden.
- Voor kinderen met een spraakstoornis blijkt het ook een boek te zijn waarmee het prettig werken is. De platen zijn overzichtelijk en geven tegelijkertijd weinig prikkels.

Samengevat voorziet een prentenleesboek in een grote behoefte voor de doelgroep. Omdat zij vaak nauwelijks of geen boeken hebben, is er een stichting voor opgericht: De Jonge Nieuwkomers. Met als doel om zoveel mogelijk prentenleesboeken binnen hun bereik te brengen. Voor meer informatie: zie pagina 28.

Ouders van nieuwkomers stimuleren om (voor) te lezen

Kinderboeken zijn voor iedereen handig om een nieuwe taal te leren en eenvoudige tekst kan de drempel naar voorlezen verlagen. Nieuwkomersouders en andere volwassenen die lezen lastig vinden, kunnen daarom ook iets aan deze boeken hebben. Je pikt al snel een basis van veelgebruikte woorden mee en als

je die nieuw geleerde woorden meteen in je dagelijkse leven kan gebruiken, motiveert dat.

Voor ouders die op hun kinderen 'achterlopen' met de nieuwe taal of die graag hun eigen taal als steuntje in de rug hebben, zijn van *Kat Kaat is weg* digitaal vertalingen in het Arabisch, Bulgaars, Engels, Farsi, Fries, Hongaars, Ivriet, Oekraïens, Pools, Portugees, Tigrinya en Turks beschikbaar. Van *Klaas Konijn is weg* in het Arabisch, Oekraïens, Portugees, Tigrinya en Turks. En van *Ella Egel is weg* in het Oekraïens en Russisch; meer talen volgen.

De vertalingen en ander extra materiaal bij de boeken zijn te vinden in genoemde Materialenbank.

Maar ook via de webpagina's van de boeken:

- *Ella Egel is weg*:
ella-egel.swpbook.com
- *Kat Kaat is weg*:
kat-kaat.swpbook.com
- *Klaas Konijn is weg*:
klaas-konijn.swpbook.com

Voor wie nieuwsgierig is naar wat er zoal rondom de prentenleesboeken werd en wordt ontwikkeld, is het sowieso handig om af en toe een kijkje te nemen op die plekken. Veel plezier met *Ella Egel is weg*!

En raadpleeg www.egelbescherming.nl als je egels met eten, drinken en een hok wilt helpen.

Kim en Mark zijn vrienden.
Kim heeft drie dieren.
Klaas konijn woont in een hok.
In de tuin.
En Adje en Otje wonen binnen.
De drie dieren zijn vrienden.
Zij spelen soms buiten met elkaar.
Lekker op het gras.

Mark heeft twee dieren.
De grote kat heet Kaat.
De kleine kat heet Koos.
Koos is een jonkie van Kaat.

kleine Koos

kat Kaat

Mark

stekels

de egel

kleine Koos

Het is zomer.

Kim en Mark spelen met een bal.

Kleine Koos ligt bij de heg.

De zon schijnt en het is warm.

Er is al heel lang geen regen.

Je ziet geen worm of tor in het gras.

Omdat het zo droog is in de tuin.

Wat horen ze nu?

Au! Miauw!

Dat is Koos en hij heeft pijn.

Hij miauwst ervan.

Ze kijken snel wat er is.

En wat zien ze?

Een egel!

De neus van Koos
kwam tegen de stekels.

Dat deed pijn.

De papa van Mark komt kijken wat er is.
'Dát is gek!' zegt hij.
'Je ziet bijna nooit een egel.
Want egels zoeken eten als het donker is.'
Kim en Mark kijken papa aan.
'Het is nu heel droog.
En egels eten vooral wormen.
Maar een worm houdt van nat.
Daarom heet hij ook wel re-gen-worm.
Die zit nu diep onder de grond.
Daarom is er te weinig eten.
Dus moet de egel vaker zoeken.

diep onder de grond

de regenworm

Na die warme dag ligt Mark in bed.
Hij denkt aan de egel.
De egel heeft nu vast honger en dorst.
Mark kan er niet goed van slapen.
Kunnen Kim en hij de egel niet helpen?

